



Oulun yliopiston yhteiset geneeriset taidot

26.3.2025

**OULUN
YLIOPISTO**

Osallistavassa prosessissa valitut geneeriset taidot

Geneerisillä taidoilla tarkoitetaan kaikille aloille yhteisiä taitoja, joita tarvitaan opintojen aikana ja työelämässä alakohtaisen osaamisen rinnalla. Vahvistaakseen valmistuvien opiskelijoiden työelämävalmiuksien kehittymistä vahvan alakohtaisen osaamisen rinnalla **Oulun yliopisto on valinnut syksyllä 2024 kuusi yhteistä geneeristä taitoa, joihin liittyvää osaamista kehitetään systemaattisesti opintojen aikana kaikissa tutkinto-ohjelmissa.** Näille taidoille on osallistavassa prosessissa laadittu esimerkkejä osataidoista sekä luotu yliopiston yhteiset tutkintotasoiset osaamistavoitteet. Yhteisten geneeristen taitojen osaamistavoitteissa on otettu huomioon [Valtioneuvoston asetus tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä \(120/2017\)](#) ja siinä määritellyt näitä teemoja koskevat osaamiset tasoille 6, 7 ja 8.

Geneeriset taidot Oulun yliopistossa



Yhteiset geneeriset taidot osaamistavoitteineen integroidaan kaikkiin Oulun yliopiston ohjelmiin (kandi, maisteri ja tohtori) lukuvuodesta 2026–2027 alkaen. Työ käynnistetään geneeristen taitojen nykytilan kartoituksella. Tutkinto-ohjelmien tueksi järjestetään työpajoja sekä tuotetaan esimerkkejä opintojaksokohtaisista geneerisistä taitoja koskevista osaamistavoitteista sekä erilaisista tavoista arvioida geneerisiä taitoja koskevien osaamistavoitteiden saavuttamista.

Esimerkkejä yhteisten geneeristen taitojen osataidoista

Jokaiselle yhteiselle geneeriselle taidolle on määritelty geneeristen taitojen syksyn 2024 työpajoissa esimerkkejä osataidoista. Listausten avulla tutkinto-ohjelmat voivat tunnistaa kuhunkin teemaan liittyviä taitoja ja hyödyntää osataitolistauksia suunnitellessaan yhteisten geneeristen taitojen opetusta.

Analyyttisen, kriittisen ja luova ajattelun taidot

Analyttisen, kriittisen ja luovan ajattelun osaitaitoja ovat esimerkiksi:

Tiedon analysointi ja erottelu olennaiseen, metodien, lähteiden ja tutkimustulosten tarkastelu, olemassa olevien käytänteiden uudelleenarviointi, argumentointitaidot, argumenttien arviointi, päätelmien teko, ongelman tunnistaminen, lähdekritiikki (esim. teköälyyn liittyen), uusien ideoiden generointi, innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen ja luova ongelmanratkaisu, kyky systeemiseen ajatteluun.

Hyvinvoinnin ja itsensä kehittämisen taidot

Hyvinvoinnin ja itsensä kehittämisen osaitaitoja ovat esimerkiksi:

Ajanhallinta, tasapaino työn, opiskelun ja vapaa-ajan välillä, itsensä johtaminen, omat tavoitteet ja strategiat, osaamisen itsearviointi, itsereflektio, kyky ottaa vastuuta omasta toiminnasta ja hyvinvoinnista, henkilökohtaisten vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen, tunnetaidot, epävarmuuden ja epämukavuuden sietäminen, itsemyyötätunto, yhteisöllisyyteen ja sosiaalisuuteen liittyvä osaaminen, ammatillisen identiteetin kehittäminen, uratavoitteiden asettaminen, jatkuva oppiminen ja osaamisen päivittäminen, työnhakutaidot.

Kansainvälisyys- ja monikulttuurisuustaidot

Kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden osaitaitoja ovat esimerkiksi:

Kulttuurisensitiivisyys (altistuminen/ avoin kohtaaminen/ tutustuminen, tiedostaminen, ymmärrys ja arvostus), avoimuus, uteliaisuus, rohkeus, joustavuus ja kärsivällisyys monikulttuurisissa yhteyksissä, yhteistyö globaaleissa verkostoissa, monipuolisen kielitaidon kehittäminen, ymmärrys ja osaaminen tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta eri kansallisuus-, kieli- ja etnisten ryhmien välillä.

Kestävyys-, vastuullisuus- ja eettisyystaidot

Kestävyyden, vastuullisuuden ja eettisyyden osaitaitoja ovat esimerkiksi:

Oman alan ympäristö- ja luontovaikutusten arviointi, kestävyyden ulottuvuuksien (ekologisen, sosiaalisen, taloudellisuuden ja kulttuurisen) ja niiden välisten riippuvuuksien tunnistaminen omalla tieteenalalla, YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden soveltaminen, systeemijattelu, vastuullinen päätöksenteko, ammattietiikan perusteet, eettisen, tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toiminnan edistäminen, hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen, ymmärrys oman taustan, etuoikeuksien, aseman ja arvojen

vaikutuksesta omaan toimintaan ja vastuunkanto, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, kunnioitus ihmisiä, luontoa ja kulttuuria kohtaan.

Monitieteisyys- ja tieteidenvälisyystaidot

Monitieteisyyden ja tieteidenvälisyyden osataitoja ovat esimerkiksi:

Moniammatillisen yhteistyön taidot, eri alojen asiantuntemuksen yhdistäminen ja hyödyntäminen, oman alan rajojen ja tieteidenvälisen yhteyksien ymmärtäminen, eri alojen ja näkökulmien arvostus ja hyväksyminen, kyky sopeutua jatkuvaan muutokseen, eri tieteenalojen tiedonmuodostuksen ja lähestymistapojen arvostaminen, kyky ylittää alakohtaisia rajoja.

Viestintä-, vuorovaikutus- ja digitaaliset taidot

Viestintä-, vuorovaikutus- ja digitaaliset taitojen osataitoja ovat esimerkiksi:

Selkeä ja ytimekäs ilmaisu, kuuntelu- ja keskustelutaidot, vastuullinen viestintä sekä valtasuhteiden ja oman position tiedostaminen, kohdeyleisön ja viestintäkanavan huomioiminen, yhteistyö- ja ryhmätyötaitot, verkostoitumistaidot ja luottamuksen rakentaminen, esiintymistaidot, media- ja digitaaliset taidot, tekoälytaidot, monilukutaidot.

Yhteisten geneeristen taitojen osaamistavoitteet eri tutkinnontasosilla

Oulun yliopisto on määritellyt seuraavat yhteisten geneeristen taitojen osaamistavoitteet eri tutkinnontasosille.

Geneerinen taito	Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut...	Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut ...	Tohtorintutkinnon suorittanut ...
 Analyttisen, kriittisen ja luovan ajattelun taidot	- tunnistaa analyttisen, kriittisen ja luovan ajattelun keskeiset taidot sekä osaa havainnoida niitä omassa toiminnassaan - tunnistaa ja osaa kuvata analyttisen, kriittisen ja luovan ajattelun merkityksen tieteellisessä, ammatillisessa ja eettisessä toiminnassa - osaa arvioida oman alansa tietoa kriittisesti ja soveltaa sitä monimutkaisten ja ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.	- osaa soveltaa analyttisen ja kriittisen ajattelun taitoja tieteenalalleen sopivalla tavalla huomioiden alojen väliset rajapinnat ja uuden tiedon - osaa soveltaa työssään luovaa ajattelua ja ongelmanratkaisua uuden tiedon ja uusien menettelytapojen kehittämiseksi - osaa analysoida argumentteja sekä argumentoida asianmukaisesti.	- osaa yhdistää analyttisen, kriittisen ja luovan ajattelun taitoja monimutkaisten ongelmien ratkaisemiseen tutkimus- tai innovaatiotoiminnassa - osaa kehittää ja soveltaa innovatiivisia lähestymistapoja ongelmanratkaisussa sekä rakentaa ja arvioi perusteltuja argumentteja eri näkökulmista - osaa hyödyntää analyttistä, kriittistä ja luovaa ajattelua tieteiden välisessä uuden tiedon tuottamisessa ja ongelmanratkaisussa.

Geneerinen taito	Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut...	Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut ...	Tohtorintutkinnon suorittanut ...
 Hyvinvoinnin ja itsensä kehittämisen taidot	- tunnistaa omaan hyvinvointiin ja itsensä johtamiseen liittyvät keskeiset osatekijät - tunnistaa asiantuntijatyöhön liittyviä kuormitustekijöitä ja hyödyntää itsemyötätuntoa hyvinvoinnin tukena - osaa kuvata osaamistaan, kehittää omaa ammatillista identiteettiään, edistää ryhmän oppimista ja kehitystä sekä tunnistaa elinikäisen oppimisen tarpeen.	- osaa edistää hyvinvointiaan, kehittää itsensä johtamisen taitojaan ja rakentaa ammatillista identiteettiään sekä ylläpitää omaa osaamistaan tavoitteellisesti - osaa toimia rakentavasti epävarmuuden ja epämuakuvuuden tilanteissa, kehittää itsemyötätuntoisia toimintatapoja sekä edistää yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta hyvinvoinnin tukemiseksi.	- osaa käyttää ja kehittää aktiivisesti itsensä johtamisen taitoja tieteellisessä viitekehityksessä - osaa asettaa ammatillisia tavoitteita, suunnitella uraansa ja kehittää sekä ylläpitää omaa osaamistaan tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.
 Kansainvälisyys- ja monikulttuurisuustaidot	- tunnistaa kulttuurien moninaisuuden ja eri kieli-, kansallisuus- ja etnisiin ryhmiin liittyvien stereotyyppien ongelmallisuuden sekä tunnistaa stereotyyppisiä ajattelutapoja - osaa työskennellä monikulttuurisissa tiimeissä ja toimia avoimesti kansainvälisissä ja monikansallisissa tilanteissa eri kulttuuritaustoista tulevien ihmisten kanssa.	- osaa työskennellä kansainvälisessä yhteistyössä ja ottaa huomioon kansainvälisen toimintaympäristön toiminnassaan - osaa edistää rakentavaa yhteistyötä eri taustoista tulevien kanssa, kehittää kielitaitoaan sekä kykenee haastamaan omia stereotyyppisiä ajatusmallejaan.	osaa edistää kansainvälistä yhteistyötä sekä rakentaa ja hyödyntää globaaleja verkostoja.
 Kestävyys-, vastuullisuus- ja eettisyys- taidot	- tunnistaa kestävyuden ulottuvuudet (sosiaalinen, ekologinen, taloudellinen, kulttuurinen) ja osaa arvioida omaa toimintaansa suhteessa niihin - tunnistaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteet - osaa toimia tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti erilaisen ihmisten kanssa ammattietiikan ja hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti kunnioittaen erilaisia sidosryhmiä, ympäristöjä ja arvoja.	- tunnistaa kestävyuden ulottuvuuksien (sosiaalinen, ekologinen, taloudellinen, kulttuurinen) väliset riippuvuudet omalla tieteenalallaan ja osaa arvioida oman alansa toiminnan vaikutuksia niihin - osaa soveltaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteita omassa ammatillisessa toiminnassaan sekä tunnistaa tapoja osallistua oman alansa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon - osaa ratkaista oman alansa eettisiä kysymyksiä perustellusti ja perustella toimintansa eettisesti huomioiden erilaiset taustat, valta-asemat, arvot ja ympäristöt.	- osaa asettaa tutkimustoiminnan laajempaan kontekstiin monimutkaisten asioiden ymmärtämiseksi sekä arvioida omaa tutkimustaan kestävyys- ja globaalien oikeudenmukaisuuden näkökulmat huomioiden - osaa edistää YK:n kestävän kehityksen tavoitteita oman alan tutkimus- ja kehittämistoiminnassa - osaa toimia vastuullisesti ja ennakoivasti ammattietiikan ja hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti sekä huomioida toimintansa vaikutukset sidosryhmiin ja ympäristöihin.

Geneerinen taito	Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut...	Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut ...	Tohtorintutkinnon suorittanut ...
 Monitieteisyys- ja tieteidenvälisyyshaidot	- osaa vertailla oman tieteenalansa ja lähitieteiden eroja ja yhtäläisyyksiä - osaa suhtautua avoimesti muiden alojen edustajien näkökulmiin ja tunnistaa mahdollisia tieteidenvälisiä näkökulmia, jotka voisivat edistää oman alan kehittämistä ja yhteistyötä - osaa työskennellä monitieteisissä ja -ammattillisissa tiimeissä ja arvostaa eri alojen osaamista.	- osaa soveltaa oman tieteenalansa menetelmiä ja tunnistaa muiden tieteenalojen menetelmien vahvuuksia ja rajoitteita - osaa etsiä ja yhdistää eri alojen osaamista innovatiivisten ratkaisujen löytämiseksi globaaleihin haasteisiin osana työryhmää - osaa edistää moniammatillista yhteistyötä sekä johtaa monitieteisiä ja -ammattillisia ryhmiä.	- osaa integroida oman tieteenalansa ja muiden alojen menetelmiä tutkimukseensa sekä arvioida niiden yhteensopivuutta ja vaikutuksia tutkimuksessa ja käytännön sovelluksissa - osaa kehittää monitieteisiä ja -ammattillisia ratkaisuja globaaleihin haasteisiin, yhdistäen eri alojen osaamista innovatiivisesti - johtaa ja kehittää moniammatillista ja monitieteistä yhteistyötä toimien suunnannäyttäjänä ja vaikuttajana erilaisissa asiantuntijaympäristöissä.
 Viestintä-, vuorovaikutus- ja digitaaidot	- osaa viestiä selkeästi suullisesti ja kirjallisesti sekä oman alan asiantuntijoille että muulle yleisölle myös vieraalla kielellä - osaa kommunikoida ryhmässä selkeästi, kuunnella aktiivisesti muita, antaa rakentavaa palautetta ja ratkaista konflikteja rakentavasti - osaa kehittää viestintä-, vuorovaikutus- ja monilukutaitojaan - osaa käyttää opinnoissaan alalleen relevantteja digitaitekoälysovelluksia tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja vastuullisesti - osaa viestiä ja keskustella äidinkielellään ja toisella kotimaisella kielellä (osaa mistavoite koskee vain suomenkielisiä tutkintoja).	- osaa viestiä asiantuntijana kohdeyleisölle sopivalla tavalla myös vieraalla kielellä ja rakentaa ammatillisia verkostoja - osaa arvioida yksilöiden ja ryhmien toimintaa, kuten tavoitteiden saavuttamista, ryhmädynamiikkaa, viestintää ja työilmapiiriä, osaa antaa rakentavaa palautetta, ohjausta ja kehitysehdotuksia muille sekä johtaa tiimiä - osaa hyödyntää ja arvioida kriittisesti digitaalisia ratkaisuja ja tekoälyteknologioita omalla asiantuntijuusalueellaan tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja vastuullisesti sekä tunnistaa niiden vaikutukset tutkimukseen, työelämään ja yhteiskuntaan.	- osaa viestiä vaikuttavasti ja keskustella dialogisesti tiedeyhteisölle sekä muulle yleisölle omasta tutkimuksesta ja tieteenalastaan - osaa esitellä omaa tutkimustaan sekä sen tuloksia ja vaikutuksia tiedeyhteisössä sekä sen ulkopuolella - osaa soveltaa digitaaliseen teknologiaan ja tekoälyyn perustuvia menetelmiä, toimintatapoja ja ratkaisuja tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja vastuullisesti tutkimuksessa, kehittämistyössä sekä oman tieteenalansa vaativissa asiantuntijatehtävissä.

Yhteisten geneeristen taitojen määrittelyprosessi

Oulun yliopiston yhteisten geneeristen taitojen määrittelyprosessi on edennyt seuraavasti:

- Koulutuksen johtoryhmä (KJR) päätti 20.12.2023, että Oulun yliopistossa ryhdytään valmistelemaan kaikille tutkinnoille yhteisiä geneerisiä taitoja.
- Koulutusvararehtori Tapio Koivu nimesi 15.2.2024 Geneeriset taidot -työryhmän valmistelemaan asiaa.
- Geneeriset taidot -työryhmä tutustui suomalaisten yliopistojen julkaisemiin tutkinnoille määriteltäviin yhteisiin geneerisiin taitoihin sekä muuhun geneerisiä taitoja käsittelevään materiaaliin ja näiden pohjalta valmisti Webropol-kyselyn yhteisölle.
- Geneeristen taitojen Webropol-kysely toteutettiin keväällä 2024 alumneille, opiskelijoille ja henkilökunnalle. Kysely sisälsi 18 geneeristä taitoa, joiden tärkeyttä vastaajat arvioivat asteikolla 0–10. Vastaajat saivat myös ehdottaa muita tärkeitä pitämiään geneerisiä taitoja.
- Geneeriset taidot -työryhmä analysoi kyselyn tulokset ja laati ehdotuksensa yhteisiksi geneerisiksi taidoiksi.
- Geneeriset taidot -kyselyn tulokset ja ehdotus yhteisiksi geneerisiksi taidoiksi käsiteltiin KJR:n kokouksessa 13.8.2024. Koulutusvararehtori Mirja Illikainen päätti kokouksessa Oulun yliopiston yhteiset geneeriset taidot -työryhmän ehdotuksen mukaisesti.
- Jokaisesta valitusta geneerisestä taidosta järjestettiin kaikille avoimia työpajoja marras-joulukuussa 2024, jossa määriteltiin geneerisen taidon tarkemmat osataidot ja osaamistavoitteet tutkintotasoin. Työpajoihin osallistui yhteensä 120 henkilöä.
- Yhteisöllisesti laaditut geneeristen taitojen osaamistavoitteet käsiteltiin KJR:n kokouksessa 18.2.2025, josta ne lähtivät tiedekuntiin ja yksiköihin kommenttikierrokselle.
- Koulutusvararehtori Mirja Illikainen teki päätöksen yhteisten geneeristen taitojen osataidoista ja osaamistavoitteista 26.3.2025.

Lisätietoa

Lisätietoa Oulun yliopiston henkilökunnalle: Opettajille ja tutkinto-ohjelmien vastuhenkilöille on koottu intranet Patioon [Yhteisten geneeristen taitojen integrointi opetussuunnitelmiin](#) -sivulle lisämateriaalia ja ohjeita geneeristen taitojen integrointiin opetussuunnitelmiin ja opintojaksoille.

Lisätietoa Oulun yliopiston opiskelijoille [Tutkintojen yhteiset geneeriset taidot ja osaamistavoitteet](#) -sivulta.



**OULUN
YLIOPISTO**